

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

LEGE

pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Prin Programul de Guvernare pentru perioada 2009 – 2012, unul dintre obiectivele asumate în Capitolul 9 "Familia, protecția copilului și egalitatea de șanse" are în vedere, în mod expres, raționalizarea diferitelor tipuri de prestații sociale acordate atât familiilor, cât și persoanelor fizice.

În acest sens, se are în vedere, reorganizarea prestațiilor sociale acordate familiilor, prin crearea unor politici de sprijin a reconcilierii vieții de familie cu viața profesională și corelarea acestora cu stimularea comportamentului activ pe piața muncii al persoanelor apte de muncă.

Totodată, este necesară și o simplificare și eficientizare a procedurilor de solicitare și plată a drepturilor, precum și asigurarea unui sistem complex de monitorizare a acordării acestor drepturi.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.7/2007, cu modificările și completările ulterioare, s-a reglementat acordarea unui concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu handicap, iar pe această perioadă plata unei indemnizații în cuantum de 85% din media veniturilor nete ale persoanelor, dar nu mai puțin de 600 lei și nu mai mult de 4000 lei.

Datorită dificultăților de susținere a măsurilor de protecție socială plătite din bugetul de stat, în anul 2010, prin Legea nr.118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, în scopul menținerii totuși a acordării unor drepturi, s-a reglementat diminuarea cuantumului indemnizației pentru creșterea copilului cu 15%.

În pofida unor ușoare îmbunătățiri a stării economice, condițiile financiare se mențin în continuare dificile, activitatea economică din România înregistrată în ultimele luni fiind încă marcată de recesiune.

În vederea eficientizării programului de acordare a indemnizației pentru creșterea copilului sau, după caz, a stimulentului lunar, acesta a fost reanalizat ținând cont de durata de acordare și principiile de finanțare din alte state membre ale Uniunii Europene care au indemnizații similare.

Situația economică actuală impune utilizarea eficientă a resurselor bugetului de stat, inclusiv a resurselor financiare pentru asigurarea plății indemnizației pentru creșterea copilului sau după caz, a stimulentului lunar, rezultând necesitatea regândirii acestui program din punct de vedere al perioadei de acordare, a condițiilor de eligibilitate, precum și a cuantumurilor acordate.

Conform programului cuprinzător anti-criză susținut de Fondul Monetar Internațional, Uniunea Europeană și Banca Mondială, măsurile luate de România trebuie să conducă la normalizarea condițiilor financiare și pregătirea redresării economice, măsurile luate urmând a fi puse în aplicare începând cu ianuarie 2011. Pentru aceasta, ținând cont de termenul minim necesar din punct de vedere administrativ pentru punerea în aplicare a măsurilor, acestea se impune a fi reglementate pe calea ordonanței de urgență.

În considerarea faptului că elementele sus menționate vizează un interes public și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului.

2. Schimbări preconizate

Prin prezenta ordonanță de urgență a Guvernului alăturat se propun următoarele:

- Reglementarea de măsuri optionale la dispoziția părinților, pentru creșterea copilului în vârstă de până la maximum 2 ani sau 3 ani în cazul copilului cu handicap
- Măsurile optionale sunt:
 - ✓ concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 1 an, precum și o indemnizație lunară în cuantum de 75% din media veniturilor nete realizate pe ultimele 12 luni și nu poate fi mai mică de **600 lei și nici mai mare de 3.400 lei**,
 - ✓ concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, precum și de o indemnizație lunară în cuantum de 75% din media veniturilor nete realizate pe ultimele 12 luni și nu poate fi mai mică de **600 lei și nici mai mare de 1.200 lei**.
- Pentru copilul cu handicap, părintele care îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute de lege, concediu se acordă până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, iar indemnizația aferentă se va acorda în cuantum de 85% din media veniturilor nete realizate pe ultimele 12 luni și nu poate fi mai mică de **600 lei și nici mai mare de 3.400 lei**
- Reglementarea unui concediu fără plată acordat, în continuare până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, persoanelor care au optat pentru acordarea concediului până la împlinirea de către copil a vârstei de 1 an
- Acordarea unui stimulent de inserție în cuantum de 500 lei părinților care se întorc la activitatea profesională, până la împlinirea de către copil a vârstei de 1 an, pe perioada până la împlinirea de către acesta a vârstei de 2 ani. În cazul copilului cu handicap acordarea stimulentului se realizează, oricând, până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani
- Introducerea ca perioadă asimilată în calculul celor 12 luni și a situației în care persoana are calitatea de doctorand, în condițiile prevăzute de art. 20 și 21 din Hotărârea Guvernului nr.596/2005 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de doctorat, având în vedere faptul că aplicarea reglementărilor menționate face posibilă și în prezent acordarea concediului și indemnizației pentru creșterea copilului
- Reglementarea posibilității de a beneficia de un cuantum majorat al indemnizației pentru creșterea copilului, cu suma de 600 lei, în situația sarcinilor multiple sau în situația în care pe perioada concediului de creștere a unui copil se naște un alt copil
- Introducerea unor reglementări care să asigure o aplicare corespunzătoare a

prevederilor Directivei Consiliului 2010/18/UE din 8 martie 2010 de punere în aplicare a acordului-cadru revizuit din 18 iunie 2009 privind concediul pentru creșterea copilului încheiat de BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP și ETUC și cele ale Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială

- Prolungirea concediului fără plată acordat după primele 3 nașteri, respectiv după primii 3 copii, de la 3 luni, la 4 luni, în vederea transpunerii prevederilor Directivei Consiliului 2010/18/UE din 8 martie 2010 de punere în aplicare a acordului-cadru revizuit din 18 iunie 2009 privind concediul pentru creșterea copilului încheiat de BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP și ETUC;
- Introducerea unei noi dispoziții conform căreia angajatorului îi este interzis să dispună încetarea raporturilor de muncă sau de serviciu în cazul salariatei/salariatului care se află în concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 1 an (2 ani), sau în cazul celor care se află în plata stimulentului de inserție, inclusiv timp de 6 luni după revenirea definitivă a salariatei/salariatului în unitate.

Reglementările menționate se vor aplica numai în situația nașterilor produse începând cu 1 ianuarie 2011, precum și a situațiilor de adopție, încredințare în vederea adopției, plasament, tutelă produse începând cu această dată.

Pentru persoanele aflate în plata drepturilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, aprobată prin Legea nr.7/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru cele care nasc până la 1 ianuarie 2011 sau adoptă, iau în plasament sau în tutelă un copil, prevederile actului normativ menționat anterior se aplică în continuare, până la terminarea perioadelor de acordare.

3. Alte informații

În stabilirea condițiilor măsurilor menționate anterior, s-a urmărit respectarea prevederilor constituționale referitoare la nivelul de trai - art.47 din Constituție în care se prevede la alin.(2) teza I „Cetățenii au dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de șomaj și la alte forme de asigurări sociale publice sau private, prevăzute de lege.”

Din aceste prevederi constituționale rezultă foarte clar faptul că **este un drept fundamental dreptul la concediu de maternitate plătit. Condițiile și modul de acordare a acestui drept sunt reglementate în Ordonanța de urgență nr. 158/2005** privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate

În afara acestui drept prevăzut de Constituție, în legislația națională se regăsesc și o serie de alte drepturi, suplimentare, legate de acordarea unor concedii și indemnizații în legătură cu sarcina, nașterea și creșterea copiilor.

Aceste drepturi, ca **de exemplu** concediul și indemnizația de **risc maternal**, dreptul concediu și indemnizație pentru îngrijirea copilului, concediul și indemnizația pentru **îngrijirea copilului bolnav**, sunt reglementate printr-o serie de acte normative: **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2003** privind protecția maternității la locurile de muncă, **Ordonanța de urgență a Guvernului nr.148/2005** privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005** privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate.

În această categorie se înscrie și prezentul act normativ prin care este reglementat modul de acordare unui concediu pentru creșterea copilului până la împlinirea de către acesta a vârstei de

1 an, respectiv 3 ani în cazul copilului cu handicap.

Având în vedere cele menționate mai sus, acest act normativ poate fi astfel reglementat în regim de urgență - sub forma ordonanței de urgență – ținând seama și de următoarele elemente:

- menținerea și pentru anul 2011 a dificultăților de susținere a măsurilor de protecție socială plătite din bugetul de stat, dificultăți care în anul 2010 au determinat, în scopul menținerii totuși a acordării unor drepturi, diminuarea cuantumului indemnizației pentru creșterea copilului cu 15%;

- în pofida unor ușoare îmbunătățiri a stării economice, condițiile financiare se mențin în continuare dificile, activitatea economică din România înregistrată în ultimele luni fiind încă marcată de recesiune.

- în vederea eficientizării programului de acordare a indemnizației pentru creșterea copilului sau, după caz, a stimulentului lunar, acesta a fost reanalizat ținând cont de durata de acordare și principiile de finanțare din alte state membre ale Uniunii Europene care au indemnizații similare.

- situația economică actuală impune utilizarea eficientă a resurselor bugetului de stat, inclusiv a resurselor financiare pentru asigurarea plății indemnizației pentru creșterea copilului sau după caz, a stimulentului lunar, rezultând necesitatea regândirii acestui program din punct de vedere al perioadei de acordare, a condițiilor de eligibilitate, precum și a cuantumurilor acordate.

- conform programului cuprinzător anti-criză susținut de Fondul Monetar Internațional, Uniunea Europeană și Banca Mondială, măsurile luate de România trebuie să conducă la normalizarea condițiilor financiare și pregătirea redresării economice, măsurile luate urmând a fi puse în aplicare începând cu ianuarie 2011.

- ținând cont de grupul țintă vizat de prevederile prezentului act normativ, precum și de termenul minim necesar din punct de vedere administrativ pentru punerea în aplicare a măsurilor propuse;

- aceste elemente trebuie luate în calcul la fundamentarea bugetului de stat pentru anul 2011

Un alt element care justifică necesitatea promovării acestor măsuri prin ordonanță de urgență este faptul că cele menționate mai sus vizează interesul public și constituie elementele unei situații extraordinare, ce nu suferă amânare fiind necesare acțiuni imediate pentru reglementarea unor măsuri de natură a proteja, în actualul context caracterizat de constrângeri bugetare, dreptul la concediu și indemnizație pentru creșterea copilului, dar și pentru a asigura sustenabilitatea bugetului stat, iar neadoptarea acestor măsuri ar avea drept consecințe negative afectarea unui interes public, respectiv capacitatea de a acorda beneficiarilor drepturile menționate mai sus.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impact macro-economic

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Actul normativ reglementează măsuri care se adresează persoanelor care optează să își exercite dreptul de a beneficia de concediu și indemnizație pentru îngrijirea copilului.

Prin prezentul act normativ se reglementează durata de acordare a concediului și a indemnizației pentru creșterea copilului și se stabilește un cuantum majorat al stimulentei lunar cu scopul de a încuraja revenirea pe piața muncii a persoanelor beneficiare ale concediului și indemnizației pentru creșterea copilului.

Având în vedere constrângerile bugetare existente în prezent, prin promovarea acestei ordonanțe de urgență se intenționează implementarea unei soluții prin care să se asigure acordarea dreptului concediu și indemnizație pentru creșterea copilului pentru toți beneficiarii, concomitent cu asigurarea sustenabilității bugetului de stat, buget din care se asigură plata indemnizației de concediu.

4. Impact asupra mediului

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit iii. TVA b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus, din care: a) buget de stat, din acesta:						

i. cheltuieli de personal					
ii. bunuri și servicii					
iii. asistență socială					
b) bugete locale:					
i. cheltuieli de personal					
ii. bunuri și servicii					
iii. asistență socială					
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:					
i. cheltuieli de personal					
ii. bunuri și servicii					
3. Impact financiar, plus/minus, din care:		1.915.800			
a) buget de stat					
b) bugete locale					
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Pentru noua reglementare: • indemnizație: - nr. mediu beneficiari 97.466 - quantum mediu 880 lei/lună - sume necesare 868,6 mil.lei • stimulent: - nr. mediu beneficiari 10.000 - quantum mediu 500 lei/lună - sume necesare 55,0 mil.lei Pentru reglementările anterioare • indemnizație: - nr. mediu beneficiari 100.000 - quantum mediu 870 lei/lună - sume necesare 1.039,2 mil.lei • stimulent: - nr. mediu beneficiari 7.234 - quantum mediu 100 lei/lună - sume necesare 8 mil.lei				
Alte informații					

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;

b) acte normative ce urmează a fi elaborate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

- Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor ordonanței de urgență;

- Ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale privind aprobarea procedurii de aplicare a art. 11 din ordonanța de urgență.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Proiectul de act normativ transpune prevederile Directivei Consiliului 2010/18/UE din 8 martie 2010 de punere în aplicare a acordului-cadru revizuit din 18 iunie 2009 privind concediul pentru creșterea copilului încheiat de BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP și ETUC.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Actul normativ nu se referă la acest subiect

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Actul normativ nu se referă la acest subiect

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Actul normativ nu se referă la acest subiect

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Actul normativ nu se referă la acest subiect

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil prezentul act normativ cu avizul nr. 1489/9.12.2010.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social:
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6. Alte informații

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice
Actul normativ nu se refera la acest subiect.

3. Alte informații

Proiectul de act normativ a fost discutat la nivelul Comisiei de Dialog Social

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente
Prezentul act normativ nu se refera la acest subiect.

2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'E. Boc', followed by a horizontal line extending to the right.

EMIL BOC